

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

06.07.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Проекти «Тисячovesни» оцінюватимуть психологи та експерти з доступності. – Гала Скляревська](#)

[Національний пантеон міститиметься в Лаврі. – Марина Пилипенко](#)

[«Реакція польських політиків не повинна впливати на проєкт»: В'ятрович про створення Пантеону. – Юрій Свиридюк](#)

[Відомі лауреати премії ім. Франка в галузі інформаційної діяльності](#)

[Низькі зарплати і відсутність діалогу: опитування Коаліції дівців культури про перший рік Стратегії розвитку культури. – Поліна Горлач](#)

[У Запоріжжі пошкоджений столітній освітній заклад – менонітська школа](#)

Вшанування пам'яті

[У Харкові відбудеться розмова про пам'ять під час війни. – Олексій Содома](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[«Елемент стійкості суспільства в умовах війни»: в Україні готують нову стратегію медіаграмотності до 2030 року. – Дар'я Куркіна](#)

[З онлайн-продажу прибрали ще понад 150 книжок видавництв рф і білорусі](#)

Медіа

[«Хто має вирішувати, коли наша правда починає заважати нашій національній безпеці?» Дискусія на форумі «Воєнні медіавіклички»](#)

Благодійність

[Хор «Гомін» передав воїнам ГУР 150 FPV-дронів і чотири пікапи. – Микита Кишиневський](#)

[«Леви на джипі» зібрали 1 млн грн для війська, створивши мемний скін для карток. – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[У Харкові відбудеться фестиваль на честь закриття виставки «Проти Вавилону». – Олексій Содома](#)

Міждисциплінарні практики

МІЖ оголошує опенкол для харківських митців. – Олексій Содома

Театр

Чому «руський» це українець у XVII столітті. – Ганна Гороженко

Музика

Ансамбль «Оksamит» підкорює Європу: кам'янські бандуристки об'єднали серця в Австрії та Франції. – Віолетта Луньова

Візуальні мистецтва

Куди піти у липні: 17 виставок українського мистецтва про гендер, деколонізацію та досвід війни. – Анастасія Курінська

«Світло з України» В'ячеслава Странника

На Шацьких озерах стартував 10-й живописний пленер імені Володимира Патики. – Віта Шепеля

Луцький архітектор Володимир Мороз презентував виставку живопису в Галереї мистецтв спілки художників. – Маша Пилипчук

Прозорий як принципи: історія створення ольвійського дельфіна для премії «УП 100. Бізнес». – Анастасія Большакова

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Дніпрі відбудеться дебютний Фестиваль анімаційного кіно. – Юлія Дон

У столиці знімають сучасну адаптацію «Міста» Підмогильного. – Влада Колодій

В Україні знімуть документальний фільм про Олену Пчілку. – Олеся Бойко

«Жива історія про жінку, а не монумент»: в Україні знімають документальний фільм про Олену Пчілку. – Катерина Кадакова

Як народжується фільм про Олену Пчілку: режисерка розповіла про ідею, виклики та роботу над проектом. – Юрій Свиридюк

Документальний фільм «Океан Ельзи: Спостереження Шторму» виходить онлайн на Netflix

«Завжди хотілося надати їм душу»: неідеальні герої та квіти, що «плачуть», в анімації Духовного Личка. – Марія Степанюк

Топменеджерки Green Light Films: Молодіжна аудиторія може перетворити на подію фільми, які на етапі закупівлі не були фаворитами. – Наталія Данькова

Просвітництво

«Дія» відкрила голосування за діячів, що стануть прикладом для українських школярів. – Марина Пилипенко

[Українська ідентичність у графічному дизайні: розшифровуємо коди. – Анастасія Денисенко](#)

Література. Книговидання

[Стартував прийом заявок на премію імені Шолом-Алейхема. – Катерина Ношкालюк](#)

[Літературний фестиваль PORT відбудеться в Одесі 5–6 вересня. – Марина Пилипенко](#)

[У метро Києва, Харкова й Дніпра розмістять плакати з віршами авторів із шести країн](#)

[Сила терапевтичного слова: як пройшов поетичний вечір «Крилом будь» у Луцьку. – Юлія Рак](#)

[Видавництво «Веселка» передали у підпорядкування Міносвіти](#)

[Букер стає «Бухманом»: російський слід у найпрестижнішій премії](#)

Музейна справа

[Коаліція дівців культури закликає дозволити зберігати музейні колекції за кордоном](#)

[У Рівному відкрили виставку «Скіфський скарб Станіслава Кремньова». – Микола Шмигін](#)

Охорона культурної спадщини

[Український фонд культурної спадщини вперше надав грант на відновлення. – Марина Пилипенко](#)

Вандалізм

[У Польщі вандали пошкодили могилу Богдана Лепкого. Польська поліція відреагувала. – Вікторія Прихід](#)

Бібліотечна справа

[У Британії створили цифрову бібліотеку унікальної української літератури. – Микита Кишиневський](#)

Кадри

[Муза і місто: конкурс керівних посад театрів Львова. – Олексій Паляничка](#)

[Анастасія Косодій стала шеф-драматургинєю Львівського театру Лесі Українки: які її перші плани на посаді. – Євгенія Луценко](#)

Міжнародне співробітництво

Сприйняття смерті, фемінізм і мурали: Дослідження УІ про перетини культур Мексики й України. – Вероніка Якимець

Робота в культурі як токсичні стосунки. – Віта Попова

Ім'я української режисерки Марини Ер Горбач стало частиною дизайну благодійної футболки від Uniqlo. – Вероніка Якимець

У Кишиневі закрився «русский дом», що просував російську пропаганду. – Марина Пилипенко

Загальні питання

Проекти «Тисячовесни» оцінюватимуть психологи та експерти з доступності. – Гала Скляревська

Міністерство культури України розширило склад конкурсних комісій президентської ініціативи «Тисячовесна», залучивши психологів і фахівців з доступності. Під час публічних пітчингів вони разом з іншими членами комісій оцінюватимуть проекти за визначеними критеріями, щоб враховувати принципи безбар'єрності, інклюзії та ментального здоров'я. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/250971/2026-07-03-proiekty-tysyachovesny-otsinyuvatymut-psykhology-ta-eksperty-z-dostupnosti/>

Національний пантеон міститиметься в Лаврі. – Марина Пилипенко

Кабінет Міністрів України прийняв постанову, згідно з якою Український національний пантеон буде розміщено на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра». На Міністерство культури України, до сфери якого належить зазначений заповідник, покладено відповідальність за розташування пантеону з урахуванням обмежень у використанні земельних ділянок, вимог стосовно охорони культурної спадщини та міжнародних зобов'язань України, а також забезпечення організації та проведення архітектурного конкурсу на найкращий архітектурний проект пантеону за участі представників державних органів, органів місцевого самоврядування, громадськості, міжнародних організацій, релігійних об'єднань та провідних архітекторів, істориків, мистецтвознавців. Створення, облаштування, утримання та забезпечення функціонування пантеону в складі Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» здійснюватиметься за рахунок державного бюджету та інших джерел, не заборонених законодавством. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250994/2026-07-05-natsionalnyy-panteon-mistytyhetsya-v-lavri/>

«Реакція польських політиків не повинна впливати на проєкт»: В'ятрович про створення Пантеону. – Юрій Свиридюк

Створення Українського національного пантеону є довгостроковим державним проєктом, покликаним вшанувати найвидатніших діячів української історії, і він не має залежати від політичних заяв за кордоном. Побудувати його мають у Києві. Таку думку висловив історик і народний депутат В. В'ятрович в ефірі «Радіо Культура», коментуючи ухвалення Радою закону «Про Український національний пантеон». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1346638-reakcia-polskih-politikiv-ne-povinna-vplivati-na-cej-proekt-istorik-ta-nardep-pro-stvorennja-panteonu/>

Відомі лауреати премії ім. Франка в галузі інформаційної діяльності

Лауреати Премії 2026 року: у номінації «За найкращу публікацію у друкованих засобах масової інформації» – журналістка та письменниця Г. Дацюк за збірку публіцистичних творів «Світло повертається»; у номінації «За найкращий твір у телевізійній сфері» – продюсер Ю. Макаров, креативний продюсер і медіаменеджер В. Ладижець, режисерка кіно та телебачення О.

Моргунець-Ісаєнко та режисер документальних і художніх фільмів Р. Синчук – за фільм «Будапешт. Бомба під незалежність»; у номінації «За найкращий твір у радіомовній сфері» – журналістка, радіодокументалістка Ю. Чаплінська, журналістка М. Люта, радіодокументалістка, продюсерка А. Алексєєнко (Ана Море) – за документальний проєкт «Як ми дорослішали? Революції, які нас змінили»; у номінації «За найкращу наукову роботу в інформаційній сфері» – професор факультету журналістики Львівського національного університету імені Івана Франка С. Кость – за навчальний посібник «Антиукраїнський Голодомор 1932–1933 років: причини і наслідки, уроки і медійний дискурс». Докладніше:

<https://chytomo.com/vidomi-laureaty-premii-im-franka-v-haluzi-informatsijnoi-diialnosti/>

Низькі зарплати і відсутність діалогу: опитування Коаліції дієвців культури про перший рік Стратегії розвитку культури. – Поліна Горлач

Коаліція дієвців культури опитала майже 200 представників культурної сфери з усіх регіонів України щодо першого року реалізації Стратегії розвитку культури 2025–2030. Більшість учасників дослідження оцінила її виконання лише на 1–2 бали з 5. Серед головних проблем вони назвали критично низькі зарплати, відсутність фінансування інституційної реформи, недостатній захист культурної спадщини під час війни та формальне залучення професійної спільноти до ухвалення державних рішень. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1346690-nizki-zarplati-i-vidsutnist-dialogu-opituvanna-koalicii-dievciv-kulturi-pro-persij-rik-strategii-rozvitku-kulturi/>

У Запоріжжі пошкоджений столітній освітній заклад – менонітська школа

Під час обстрілу росіянами Запоріжжя 4 липня зазнав пошкоджень один із найстаріших освітніх закладів – колишня менонітська школа для дівчаток Медхеншуле у колонії Розенталь. Будівлю споруджено у 1904 році, це пам'ятка місцевого значення. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-zaporizhzhji-poshkodzhenyj-stolitnij-osvitnij-zaklad-menonitska-shkola/>

Вшанування пам'яті

У Харкові відбудеться розмова про пам'ять під час війни. – Олексій Содома

4 липня Харківський літературний музей провів розмову про пам'ять під час війни та її збереження через мистецтво. Спікери події – військовослужбовці та митці О. Бородай і «Штірліц». У програмі – їхні авторські вірші й пісні та обговорення важливості меморалізації мистецтва для військових. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/what-is-memory-for-the-military/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

«Елемент стійкості суспільства в умовах війни»: в Україні готують нову стратегію медіаграмотності до 2030 року. – Дар'я Куркіна

В Україні розпочато підготовку нової стратегії розвитку медіаграмотності до 2030 року, оскільки така трирічна стратегія завершується цьогоріч. Про це йшлося на міжнародній конференції з медіаграмотності, організованої Програмою підтримки ОБСЄ для України. «Медіа є і суб'єктом, і об'єктом, і інструментом медіаграмотності. Вони можуть як протидіяти інформаційним загрозам, так і ставати інструментом маніпуляцій. Саме тому розвиток медіаграмотності – це питання національної безпеки», – акцентував член Національної ради з питань телебачення і радіомовлення О. Бурмагін. За його словами, в межах поточної стратегії розвитку медіаграмотності впродовж останніх 3-х років було реалізовано низку освітніх проєктів для журналістів, редакторів і медіафахівців зокрема. Водночас у МОН наголосили: медіаграмотність уже інтегровано в реформу Нової української школи. Керівниця відділу впровадження проєктів з цифровізації освіти директорату розвитку цифрових інновацій, штучного інтелекту Мінцифри Я. Дьо розповіла, що сервісом користуються понад 3,3 млн українців, а рівень базових цифрових навичок населення за останні роки зріс до 58%. За словами керівниці медіапроєкту ОБСЄ О. Прокопенко, організація впровадила програму з медіаграмотності в 11 українських університетах, а навчання за нею пройшли близько 9 тис. студентів. За її словами, інформаційні атаки дедалі частіше розглядають як виклик національній безпеці, через що ОБСЄ розширює співпрацю з державними інституціями. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-element-stiykosti-suspilstva-v-umovakh-viyni-v-ukraini-gotuyut-novu-strategiyu-mediagramotnosti-do-2030-roku>

З онлайн-продажу прибрати ще понад 150 книжок видавництв рф і білорусі

У червні Держкомтелерадіо виявило факти онлайн-продажу понад 150 найменувань видань, випущених видавництвами росії і білорусі. Заборонені видання продавали інтернет-магазини «Майстерня „Буде Шедевр”» та Comod на маркетплейсі Prom.ua, а також продавець Home Accents на маркетплейсі Rozetka.ua. Докладніше:

<https://chytomo.com/z-onlajn-prodazhu-prybraly-shche-ponad-150-knyzhok-vydavnytstv-rf-i-bilorusi/>

Медіа

«Хто має вирішувати, коли наша правда починає заважати нашій національній безпеці?» Дискусія на форумі «Воєнні медіавиклики»

XI форум «Воєнні медіавиклики», що пройшов у Києві 27–28 червня, організувала Фундація «Суспільність» за підтримки International Media Support. У дискусії «Відстоюємо своє право на життя: головні виклики для журналістики й українського суспільства» взяли участь шеф-редакторка «Детектора медіа» Н. Лигачова і головна редакторка медіа «Накипіло» О.

Лептуга. Йшлося про те, як незалежним медіа не стати на шлях телемарафону й розмежувати журналістику з активізмом у час війни. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250968/2026-07-03-khto-maie-vyrishuvaty-koly-nasha-pravda-pochynaie-zavazhaty-nashiy-natsionalniy-bezpetsi-dyskusiya-na-forumi-voienni-mediavyklyky/>

Благодійність

Хор «Гомін» передав війнам ГУР 150 FPV-дронів і чотири пікапи. – Микита Кишиневський

Львівський хор «Гомін» передав бійцям спецпідрозділу «Артан» Головного управління розвідки МО України чотири повнопривідні пікапи Peugeot Landtrek та понад 150 FPV-дронів. Артисти зібрали кошти на закупівлю цієї техніки під час благодійного туру країнами Європи та Північної Америки. Докладніше:

<https://shotam.info/khor-homin-peredav-voinam-hur-150-fpv-droniv-i-chotyry-pikapy/>

«Леви на джипі» зібрали 1 млн грн для війська, створивши мемний скін для карток. – Микита Кишиневський

Український гумористичний канал «Леви на джипі» разом зі своїми підписниками за одну добу зібрали 1 мільйон гривень на допомогу українським військовим. Гумористи разом із Monobank випустили благодійний скін для банківських карток із мемом за участі коміка Р. Щербана. Докладніше:

<https://shotam.info/levy-na-dzhypi-zibraly-1-mln-hrn-dlia-viyska-stvoryvshy-memnyy-skin-dlia-kartok/>

Фестивалі

У Харкові відбудеться фестиваль на честь закриття виставки «Проти Вавилону». – Олексій Содома

4 та 5 липня в культурно-громадському центрі DRUK – дводенний фестиваль «Спільне місце» на честь закриття виставки «Проти Вавилону». У програмі – творчі воркшопи, музичні виступи, театральні перформанси, ярмарок тощо. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/against-babylon-fest/>

Міждисциплінарні практики

МІЖ оголошує опенкол для харківських митців. – Олексій Содома

МІЖ – це міждисциплінарна лабораторія, побудована на принципах горизонтального театру. Проєкт було створено для митців і мисткинь різних спрямувань у межах перформативної та театральної діяльності. Лабораторія поєднує різні напрями, такі як рух, сценографія, драматургія, малюнок, робота з матеріалами та знайомство з інклюзивними практиками. Її метою є створення простору для співпраці і розширення знань митців про формати та доступність мистецтва. Під час двотижневої резиденції учасники працюватимуть з рухомою сценографією, тотальним малюнком і природними матеріалами, такими як

глина, папір, лоза, фарби. У роботі митці вивчатимуть принципи роботи з простором, формою, рухом та кольором, спираючись на авангардні методики XX століття. Проект МІЖ є переможцем грантової програми Per Forma, яку здійснює платформа Kyiv Contemporary Music Days за підтримки Performing Arts Fund NL та Міністерства освіти, культури та науки Нідерландів для розвитку сектору перформативних мистецтв в Україні. Запрошуються митці і мисткині, які мешкають у Харкові та Дніпрі. Сама лабораторія відбудеться з 19 липня по 31 липня у Дніпрі. Фінальний показ у Харкові заплановано на 6 серпня. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/mizh-opencall/>

Театр

Чому «руський» це українець у XVII столітті. – Ганна Гороженко

Показ вистави «Роксоланки – то є руські панни» відбудеться 18 липня у дворіку Музейного простору «Окольний замок» у Луцьку. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/blogs/1084519-comu-ruskii-ce-ukrayinec-v-17-stolitti>

Музика

Ансамбль «Оксамит» підкорює Європу: кам'янські бандуристки об'єднали серця в Австрії та Франції. – Віолетта Луньова

Ансамбль бандуристок «Оксамит» з Кам'янського (Дніпропетровська область) представив українську культуру в Австрії та Франції. У складі творчого тріо – М. Рехвіашвілі, А. Розмус й А. Сорока. Окрім музичних виступів гастрольний тур мав і благодійну складову: збирали гроші на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/97936/oksamyt/>

Візуальні мистецтва

Куди піти у липні: 17 виставок українського мистецтва про гендер, деколонізацію та досвід війни. – Анастасія Курінська

Добірка нових виставок українського мистецтва, які можна відвідати у липні в Києві, Львові, Хмельницькому, Харкові, Івано-Франківську, Одесі і Сент-Галлені. Серед них: «Тривога лягає поруч» С. Короткевич у Муніципальному мистецькому центрі (Львів); «Я буду довіряти тобі, якщо ти будеш жінкою» Даші Супер у Thesteinstudio (Київ); «Містер Травчик» Т. Сафарової в Open Art Museum (Сент-Галлен, Швейцарія) тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1346508-kudi-piti-u-lipni-17-vistavok-ukrainskogo-mistectva-pro-gender-dekolonizaciju-ta-dosvid-vijni/>

«Світло з України» В'ячеслава Странника

Виставка В. Странника експонується в Національному центрі театрального мистецтва ім. Леся Курбаса (Київ). Докладніше у відео:

<https://mitec.ua/svitlo-z-ukrayiny-v-yacheslava-strannyka>

На Шацьких озерах стартував 10-й живописний пленер імені

Володимира Патики. – Віта Шепеля

1–7 липня у селі Мельники Шацької громади на Волині триває 10-й ювілейний живописний пленер імені Володимира Патики «Волинські мотиви» у межах проєкту «100 років Володимирі Патику». Він об'єднав тринадцять професійних художників, які працюють на локаціях, пов'язаних із творчістю Патики. Результатом пленеру стане серія живописних робіт, які поповнять колекцію Благодійної організації «Фонд ім. Володимира Патики» та згодом будуть представлені на виставковому проєкті у Львові. Докладніше:

<https://shatsk.rayon.in.ua/news/1084575-na-sackix-ozerax-startuvav-10-i-zivopisnii-plener-imeni-volodimira-patika>

Луцький архітектор Володимир Мороз презентував виставку живопису в Галереї мистецтв спілки художників. – Маша Пилипчук

Оголену натуру, пейзажі, автопортрет презентував у новій персональній виставці живопису в Галереї мистецтв Волинської організації Національної спілки художників України архітектор В. Мороз. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1084347-luckii-arxitektor-volodimir-moroz-prezentuvav-vistavku-zivopisu-v-galereyi-mistectv-spilki-xudoznikiv>

Прозорий як принципи: історія створення ольвійського дельфіна для премії «УП 100. Бізнес». – Анастасія Большакова

Цьогоріч вперше відбулася церемонія нагородження «УП 100. Бізнес» – рейтингу «Економічної правди», що відзначає найефективніших власників та управлінців країни. Переможців рейтингу нагороджено скляними дельфінами-скарбничками, створеними вручну у Львові. Кожен дельфін невеликий, прозорий, й трохи відмінний від попереднього. Авторка розповідає про давньогрецьке місто у Чорному морі, ремесло створення гутного скла і про те, що означає щось створювати в Україні зараз. Докладніше:

[https://life.pravda.com.ua/culture/up-100-biznes-persha-ceremoniya-z-unikalnimi-sklyanimi-delfinami-skarbnichkami-315967/](https://life.pravda.com.ua/culture/up-100-biznes-persha-ceremoniya-z-unikalnimi-sklyanymi-delfinami-skarbnichkami-315967/)

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Дніпрі відбудеться дебютний Фестиваль анімаційного кіно. – Юлія Дон

ГО «Агенція культурних практик» спільно з Dnipro Art College отримали підтримку Українського культурного фонду в межах програми «Партнерство задля розвитку», ЛОТ 4 «Дніпро: стійкість та культурна гравітація». У 2026 році в Дніпрі відбудеться перший фестиваль анімаційного кіно – нова платформа для розвитку анімації, професійного діалогу, освіти та презентації українського й міжнародного анімаційного мистецтва. Проєкт реалізується за підтримки Українського культурного фонду та у співпраці з Linoleum Contemporary Animation and Media Art Festival і Довженко-Центром. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/98127/u-dnipri-vidbudetsya-debyutnyj-festyval-animacijnogo-kino/>

У столиці знімають сучасну адаптацію «Міста» Підмогильного. – Влада

Колодій

У Києві створюють фільм «Місто», що стане сучасною адаптацією однойменного класичного роману В. Підмогильного. Режисером стрічки виступив С. Битюцький. Знімальний процес урбаністичної драми вже розпочався. Виробник фільму кінокомпанія «ТОУ», проєкт реалізується за підтримки Держкіно. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1347318-u-stolici-znimaut-sucasnu-adaptaciju-mista-pidmogilnogo/>

В Україні знімуть документальний фільм про Олену Пчілку. – Олеся Бойко

Розпочато роботу над документальним фільмом «Олена Пчілка. Я словом поділюсь» про письменницю, видавчиню, етнографку й громадську діячку. Стрічку створює команда Prosto Production Media. Завершити виробництво і представити проєкт мають у жовтні 2026 року. Творці планують телевізійні покази, а згодом – вільне поширення стрічки на онлайн-платформах. Авторка і режисерка – Н. Пономарів. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ukraini-znimut-dokumentalnyj-film-pro-olenu-pchilku/>

«Жива історія про жінку, а не монумент»: в Україні знімають документальний фільм про Олену Пчілку. – Катерина Кадакова

Режисерка стрічки «Олена Пчілка. Я словом поділюсь» Н. Пономарів розповідає про майбутній фільм. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/07/03/zyva-istoriia-pro-zhinku-a-ne-monument-v-ukraini-znimauiut-dokumentalnyy-film-pro-olenu-pchilku/>

Як народжується фільм про Олену Пчілку: режисерка розповіла про ідею, виклики та роботу над проєктом. – Юрій Свиридюк

Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1346300-ak-narodzuetsa-film-pro-olenu-pcilku-reziserka-rozpovila-pro-ideu-vikliki-ta-robotu-nad-proektom/>

Документальний фільм «Океан Ельзи: Спостереження Шторму» виходить онлайн на Netflix

Стрічка стане доступною для онлайн-перегляду на Netflix з 15 липня. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/ocean-elzy-sposterezhennia-shtormu-onlain-na-netflix/>

«Завжди хотілося надати їм душу»: неідеальні герої та квіти, що «плачуть», в анімації Духовного Личка. – Марія Степанюк

М. Озірна, відома у соціальних мережах під ніком Духовне Личко, – українська режисерка анімації, ілюстраторка та авторка стоп-моушн проєктів. Вона почала свій творчий шлях самостійно, трансформувавши дитяче захоплення малюванням у професійну діяльність. Розвиваючи самобутній авторський стиль, часто фокусується на природних мотивах та дослідженні української культури. Мисткиня розповідає про пошук унікального стилю через

чеський сюрреалізм, роботу над кліпом для Третьої штурмової та сенс осмислення українських традицій замість їхнього сліпого «переосмислення», а також про її велику глобальну мрію – знімати якісне українське авторське кіно. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/mariya-ozirna-duhovne-lichko-rezhiserka-stop-moushn-animaciji-ta-jiji-shlyah-316015/>

Топменеджерки Green Light Films: Молодіжна аудиторія може перетворити на подію фільми, які на етапі закупівлі не були фаворитами. – Наталія Данькова

Інтерв'ю з генеральною директоркою Green Light Films В. Ясінською та контент-директоркою Н. Зайончковською про кінодистрибуцію, касові збори стрічок і бізнес у цій галузі. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/250962/2026-07-03-topmenedzherky-green-light-films-molodizhna-audytoriya-mozhe-peretvoryty-na-podiyu-filmy-yaki-na-etapi-zakupivli-ne-buly-favorytamy/>

Просвітництво

«Дія» відкрила голосування за діячів, що стануть прикладом для українських школярів. – Марина Пилипенко

У застосунку «Дія» стартували два нові опитування щодо українців, які змінили науку й технології, та українців, які трансформували суспільство й культуру. Обрані постаті стануть частиною освітнього проекту для школярів. Портрети переможців із QR-кодами розмістять у школах Львівської області, а згодом – по всій Україні. Учні зможуть перейти за кодом і більше дізнатися про відкриття, досягнення та внесок видатних українців і українок у розвиток України. У номінації «Українці, що змінили суспільство й культуру» представлено українців й українок, які зробили вагомий внесок у розвиток культури, освіти, громадського життя та української державності. Це: О. Степанів – одна з перших офіцerek у світі, хорунжа Українських січових стрільців і географія; А. Кримський – учений-поліглот, сходознавець та один із засновників Академії наук України; О. Теліга – поетеса й діячка українського руху, загинула від рук нацистів у Бабиному Яру, а також багато ін. Докладніше:

<https://ms.detector.media/withoutsection/post/39365/2026-07-04-diya-vidkryla-golosuvannya-za-diyachiv-shcho-stanut-prykladom-dlya-ukrainskykh-shkolyariv/>

Українська ідентичність у графічному дизайні: розшифровуємо коди. – Анастасія Денисенко

Орнаменти, шрифти, кольори та символи – це не лише графічні елементи, а й носії певного смислу. У радянські часи та в еміграції українські митці створювали неповторний дизайн, який промовляв національною мовою без слів. Українська ідентичність пробивалася крізь радянську уніфіковану образну систему в особливих «партизанських» художніх прийомах, закодованих етнічних мотивах та сміливих експериментах з формою. Авторка розповідає про символіку українського дизайну за матеріалами книжки В. Косіва «Українська

ідентичність у графічному дизайні 1945–1989 років» від видавництва «Родовід». Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainska-identychnist-u-hrafichnomu-dyzajni-rozshyfovuiemo-kody/>

Література. Книговидання

Стартував прийом заявок на премію імені Шолом-Алейхема. – Катерина Ношкалюк

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголосило прийом заявок на здобуття премії імені Шолом-Алейхема у 2027 році, яку присуджують авторам або творчим колективам у складі не більше трьох осіб за кращі літературно-мистецькі твори українською мовою, що популяризують духовно-культурну спадщину українського та єврейського народів, а також сприяють формуванню позитивного іміджу України у світі. Докладніше про умови участі:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1084393-startuvav-priiom-zaiavok-na-premiiu-imeni-solom-aleixema>

Літературний фестиваль PORT відбудеться в Одесі 5–6 вересня. – Марина Пилипенко

У програмі заплановано презентації, дискусії, перформанси, майстер-класи та подкасти. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/251001/2026-07-05-literaturnyy-festyval-port-vidbudetsya-v-odesi-5-6-veresnya/>

У метро Києва, Харкова й Дніпра розмістять плакати з віршами авторів із шести країн

У київському метро стартував проєкт «Вірші в метро 2026»: на станціях розміщено плакати з поезіями авторів із Іспанії, Литви, Польщі, України, Чехії та Шотландії. До 12 липня всі постери можна побачити при вході на станцію «Золоті ворота». Протягом липня плакати також експонуватимуть на станціях метро у Києві, Харкові та Дніпрі. У проєкті представлено вірші Лесі Українки, А. Дроня, литовсько-американського поета Рімаса Ужгіріса, чеського поета Петра Грушки, канадсько-шотландської поетки Елісон Кісснер, іспанського поета і драматурга Мігеля Ернандеса, польського священника Яна Твардовського й Адама Міцкевича. Тексти об'єднано темами, важливими для демократичних суспільств. У частині віршів ідеться, зокрема, про виклики, пов'язані з російсько-українською війною. На плакатах також розміщено QR-коди, що ведуть до записів віршів на «Радіо Культура». Дизайнерка проєкту – О. Старанчук із Клубу ілюстраторів Pictoric. Проєкт ініціював Польський інститут у Києві у співпраці з українським кластером EUNIC – мережею національних культурних інститутів та організацій Європейського Союзу, що працюють у сфері культурної дипломатії. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-metro-kyieva-kharkova-j-dnipra-rozmistiat-plakaty-z-virshamy-avtoriv-iz-shesty-krain/>

Сила терапевтичного слова: як пройшов поетичний вечір «Крилом будь» у Луцьку. – Юлія Рак

У луцькій «Книгарні Є» відбувся поетичний вечір «Крилом будь», що об'єднав авторок однойменної збірки, які читали власні вірші та ділилися особистими історіями та переживаннями. Під час заходу також розповіли про всеукраїнську ініціативу «Бібліотека українського воїна», яку координує Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. Відвідувачі могли придбати книги для передачі військовим у шпиталі та на фронт. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/1084653-sila-terapevticnogo-slova-iaak-proisov-poeticnii-vecir-krilom-bud-u-lucku>

Видавництво «Веселка» передали у підпорядкування Міносвіти

Видавництво дитячої літератури «Веселка» із підпорядкування Державного комітету телебачення і радіомовлення передано до сфери управління Міністерства освіти і науки. Докладніше:

<https://chytomo.com/vydavnytstvo-veselka-peredaly-u-pidporiadkuvannia-minosvity/>

Букер стає «Бухманом»: російський слід у найпрестижнішій премії

Від 2027 року Міжнародна Букерівська премія називатиметься Bukhman International Booker Prize («Міжнародна Бухманівська премія») на честь фонду Bukhman Philanthropies, який заснували вихідці з росії мільярдер Д. Бухман, уродженець Вологди, і його дружина. Bukhman Philanthropies зобов'язався фінансувати премію наступні 10 років, до цього і приурочено тимчасове перейменування. Разом із перейменуванням оголосили й журі 2027 року і подвоїли головний приз – до €116 тисяч... Ще 2016 року, коли Бухман уперше потрапив до глобального рейтингу Forbes, він попросив зазначити його національність як ізраїльську, а не російську. 24 лютого 2022 року, у день початку повномасштабного вторгнення рф до України, керівництво Playrix публічно назвало компанію «аполітичною». На той момент у штаті працювало приблизно порівну росіян і українців, по 1500 осіб із загальних близько 4000 співробітників. Окрім того, усередині компанії модератори видаляли з внутрішніх Slack-каналів дискусії про війну, що викликало невдоволення серед українських співробітників; згодом частину внутрішніх комунікаційних каналів закрили через напругу між українськими та російськими працівниками. Бухман публічно описував становище компанії як перебування «між двома вогнями». Через кілька днів після початку вторгнення брати Бухмани публічно назвали війну «великою трагедією», однак прямо її не засудили. Вони заявили, що «наси́льство ніколи не може бути рішенням проблеми», тож медіа Forbes зарахувало їх до перших російських мільярдерів, які відкрито висловилися проти війни. У березні 2022 року компанія оголосила про пожертву \$500 тисяч Українському Червоному Хресту. У жовтні 2022 року Playrix оголосила про намір закрити офіси в росії та білорусі, у вересні 2023 року всі російські та білоруські юридичні особи компанії планували закрити. Тема «російського сліду» у світових культурних інституціях для української видавничої спільноти зовсім не нова. Щоб обговорити її, «Читомо» створило спецпроект «російський

слід» – серію колонок про виклики, які постають перед українськими культурними діячами під час взаємодії зі світом і спроб пояснити йому всеохопність російської пропаганди. Автори серії розмірковували також про те, що робити, коли російський слід прослідковується не в очевидній пропаганді, а в спонсорі премії чи спільній антології. Кожен подібний кейс російської участі – окремий, і оцінювати його варто індивідуально, а не за універсальним шаблоном «кенселити всіх, у кого є російський слід». У випадку з перейменуванням Букера однозначної відповіді немає. Чи достатньо публічної дистанції Бухмана від росії, щоб довіряти премії, чи ні?.. Чи муситимемо її бойкотувати? Чи можемо запрошувати лавреатів на фестивалі, обговорювати їхні книжки, підтримувати їхню присутність на українському ринку, якщо сама премія відтепер носить ім'я людей, чия біографія пов'язана з росією? Чи зможуть українські автори потрапляти до її довгих і коротких списків, і що робити, якщо це станеться? На ці запитання ще доведеться знайти відповідь. Докладніше:

<https://chytomo.com/buker-staie-bukhmanom-rosijskyj-slid-v-najprestyzhnishij-premii/>

Музейна справа

Коаліція дієвців культури закликає дозволити зберігати музейні колекції за кордоном

Станом на 29 червня за межами України на тимчасовому зберіганні перебувають 2299 предметів з музейного фонду України. Про це Міністерство культури України повідомило у відповіді на інформаційний запит Коаліції дієвців культури. Українські музеї шукають можливості безпечного зберігання частини своїх колекцій за кордоном, адже в Україні немає безпечних депозитаріїв для таких предметів. Нині колекції українських музеїв зберігаються у 17 інституціях восьми країн. Водночас чинне законодавство не передбачає окремої процедури для вивезення музейних колекцій за кордон саме з метою безпечного зберігання. Формальною підставою для вивезення можуть бути виставки, реставрація або наукова експертиза. У Коаліції дієвців культури зазначають, що після 2022 року музеї змушені оформлювати вивезення предметів як виставкові проєкти або партнерства з реставрації, хоча фактична мета – зберегти колекції від знищення. Змінити це має законопроект № 14391. Його стаття 22 передбачає тимчасове вивезення музейних колекцій за кордон для зберігання до завершення загрози. За словами членів коаліції, така норма дала б музеям пряму правову підставу передавати колекції на тимчасове зберігання без потреби оформлювати це як інші типи співпраці. «Українська культура звикла жити на милицях. Ми постійно шукаємо обхідні шляхи, щоб зробити те, для чого мала б існувати пряма й проста процедура: врятувати колекцію, провести реставрацію, зберегти спадщину. Закон мав би дозволяти це прямо, а не змушувати всіх удавати, що евакуація – це виставка. Це виснажує людей і забирає час, якого немає. Хотілося б системної реформи галузі – але сьогодні ми просимо мінімум: проголосуйте за законопроект № 14391. Не тому, що він ідеальний, а тому, що він нарешті прибирає одну з цих милиць», – зазначила голова правління Коаліції дієвців культури, менеджерка культури й

співзасновниця Dofa.fund О. Сагайдак. У коаліції наголошують, що законопроект мали розглянути ще кілька тижнів тому, однак Верховна Рада понад місяць не включає його до порядку денного. Дієвці культури додають, що документ уперше створює законну процедуру для збереження музейних колекцій за кордоном під час війни. Ситуацію ускладнює те, що частина музейних предметів перебуває за кордоном на підставі дозволів з обмеженим строком дії. Без ухвалення законопроекту музеї можуть втратити партнерів і фінансування для продовження зберігання колекцій. У коаліції пояснюють, що підготовка нових виставкових проєктів, логістика, страхування і домовленості з приймаючими інституціями можуть тривати до року. Без правової визначеності іноземні партнери можуть не погодитися на нові угоди. Коаліція дієвців культури закликала народних депутатів невідкладно включити законопроект № 14391 до порядку денного і проголосувати за нього. Джерело:

<https://chytomo.com/koalitsiia-dievtiv-kultury-zaklykaie-vr-dozvoloty-zberihaty-muzejni-kolektsii-za-kordonom/>

У Рівному відкрили виставку «Скіфський скарб Станіслава Кремньова».
– Микола Шмигін

2 липня у Рівненському обласному краєзнавчому музеї відкрито виставку «Скіфський скарб Станіслава Кремньова». Представлено 43 копії унікальних предметів зі скіфських скарбів, знайдених у курганах на території України. Усі експонати у натуральну величину майстерно відтворив у дереві рівненський різьбяр С. Кремньов, який прийняв рішення передати всі 43 роботи до фондів Рівненського обласного краєзнавчого музею. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1084213-u-rivnomu-vidkrili-vistavku-skifskii-skarb-stanislava-kremnyova>

Охорона культурної спадщини

Український фонд культурної спадщини вперше надав грант на відновлення. – Марина Пилипенко

Український фонд культурної спадщини (UCHF) надав фінансову підтримку культурній інституції, розпочавши практичну діяльність із фінансування проєктів зі збереження та відновлення культурної спадщини. Першим грантоотримувачем став Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький арсенал». Фонд виділив понад півтора мільйона гривень на проведення першочергових протиаварійних робіт у будівлі Старого арсеналу – пам'ятці історії та архітектури національного значення, яка зазнала пошкоджень унаслідок російської атаки. «Спільно з міжнародними партнерами продовжуємо працювати над тим, щоб Фонд став дієвим інструментом оперативного реагування на виклики, спричинені війною, та забезпечив системну підтримку збереження й відновлення пам'яток і культурної інфраструктури України», – зазначила віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Т. Бережна. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250997/2026-07-05-ukrainskyy-fond-kulturnoi-spadshchyny-vpershe-nadav-grant-na-vidnovlennya/>

Вандалізм

У Польщі вандали пошкодили могилу Богдана Лепкого. Польська поліція відреагувала. – Вікторія Прихід

На Раковицькому цвинтарі у Кракові з надгробка українського письменника, поета та громадського діяча зник барельєф, встановлений ще у 1972 році. Польські правоохоронці вже розпочали перевірку. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/suspilstvo-u-krakovi-poshkodili-mogilu-bogdana-lepkogo-mzs-nazvalo-tse-aktom-vandalizmu>

Бібліотечна справа

У Британії створили цифрову бібліотеку унікальної української літератури. – Микита Кишиневський

У Великій Британії запрацювала Цифрова бібліотека Ноттінгемського відділу Союзу українців (AUGB Nottingham). Вона відкриває доступ до унікальної колекції української літературної, історичної та культурної спадщини для користувачів з усього світу. Ініціатори проєкту прагнуть зберегти та популяризувати закордонний книжковий фонд Центральної бібліотеки Ноттінгема. Вони зробили його доступним не лише для місцевої діаспори, а й для студентів, істориків та дослідників з різних країн. Процес оцифрування колекції розділено на три етапи. Наразі онлайн оприлюднено близько третини фізичного каталогу бібліотеки. До кінця літа 2026 року базу поповнять ще однією третиною книг, а повністю завершити завантаження всього фонду планують до кінця поточного року. Платформа має двомовний інтерфейс (українською та англійською). Читачі можуть шукати потрібну літературу за назвою, автором, роком видання або ключовими словами. Доступ до матеріалів організовано у два способи. Частина книг відкрито для всіх охочих безплатно – їх можна читати просто на сайті за допомогою кнопки «Open book». Більш рідкісні видання надаватимуться за індивідуальними запитами для освітніх чи наукових потреб. Докладніше:

<https://shotam.info/u-brytanii-stvoryly-tsyfrovu-biblioteku-unikalnoi-ukrainskoi-literatury/>

Кадри

Муза і місто: конкурс керівних посад театрів Львова. – Олексій Паляничка

«У Львові відбулися конкурси на посади керівників комунальних закладів культури. Подія, яка мала бути технічною процедурою оновлення менеджменту, стала каталізатором конфлікту фундаментально різних парадигм існування закладів культури: „авторського театру” та „інституційної системи”. У фокусі дискусій опинилися два колективи, які були створені як авторські проєкти: театр „Воскресіння”, заснований у 1990 році режисером Я. Федоришиним, та художньо-дослідницький центр „Слово і голос”, створений у

2010 році Н. Половинкою. Попри „авторське” походження, театри від моменту заснування перебувають на балансі міста. За весь період існування театрів питання зміни керівництва на розгляд не виносили. Утім зміни до Закону України „Про культуру” від 2016 року передбачають проведення конкурсів у комунальних та державних закладах раз на п’ять років. Та змінам у законі не завжди відповідають зміни на практиці. Після смерті Я. Федоришина у 2022 році керівництво „Воскресінням” перебрала його дружина А. Федоришина. А Н. Половинка беззмінно продовжувала керувати центром „Слово і голос” з дня його заснування». Автор розмірковує про перебіг конкурсів, їх результат та проблеми, які вони підсвітили. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/07/04/749086_muza_misto_konkurs_kerivnih.html

Анастасія Косодій стала шеф-драматургинєю Львівського театру Лесі Українки: які її перші плани на посаді. – Євгенія Луценко

Режисерка та драматургиня А. Косодій обійняла посаду керівниці літературно-драматургічної частини Львівського театру Лесі Українки. Вона поділилася своїми першими планами на ній. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1345880-anastasia-kosodij-stala-sef-dramaturgineu-lvivskogo-teatru-lesi-ukrainki-aki-ii-persi-plani-na-posadi/>

Міжнародне співробітництво

Сприйняття смерті, фемінізм і мурали: Дослідження УІ про перетини культур Мексики й України. – Вероніка Якимець

Український інститут опублікував результати низки досліджень про культурний контекст країн Латинської Америки, Азії та Африки. Їхня мета – допомогти українським діячам та інституціям ефективно будувати зв’язки й налагоджувати співпрацю з цими країнами. Перший текст про Мексику. Авторками дослідження були художниця, консультантка УІ Тамара Іббара та керівниця відділу проєктів УІ в країнах Азії, Африки та Латинської Америки Анабель Сотело Рамінес. Свою роботу вони виконали на основі інтерв’ю з експертами, а також аналізі доступних джерел. За підсумками дослідження дійшли висновку, що українська культурна присутність у цій країні недостатня. Серед причин – брак інституцій і стриманість мексиканської політики в темі війни в Україні (через, зокрема, інформаційну присутність росії). Водночас дослідниці знайшли вікно можливостей, щоб посилити культурну співпрацю України з Мексикою саме зараз, й окреслили ключові виміри, на які варто зважати під час культурного діалогу. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/07/03/748982_spriynyattya_smerti_feminizm.html

Робота в культурі як токсичні стосунки. – Віта Попова

Авторка досліджує експлуатацію жіночої праці в українському культурному секторі крізь призму особистого досвіду роботи в галереї («Артсвіт», Дніпро). Вона аналізує феномен «пастки покликання», трудову

незахищеність та системне недофінансування, що призводять до знецінення професійних кордонів. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/zhinocha-nevidima-pracya-v-galereyah-dosvid-roboti-v-kulturniy-instituciji-315972/>

Ім'я української режисерки Марини Ер Горбач стало частиною дизайну благодійної футболки від Uniqlo. – Вероніка Якимець

Українська режисерка та лавреатка кінофестивалю Sundance Марина Ер Горбач стала частиною спільного благодійного дропу Uniqlo та фонду Кейт Бланшетт. Японський бренд та The Displacement Film Fund (DFF) випустили футболку з іменами п'ятих режисерів та режисерок у рамках благодійної колекції Uniqlo PEACE FOR ALL. Окрім імен, на футболці також зображені п'ять кінокамер із написами «Freedom» (Свобода), «Trust» (Довіра), «Humanity» (Людяність), «Respect» (Повага), «Dignity» (Гідність). Над дизайном продукту працювала нідерландська агенція 75B. Разом з Мариною Ер Горбач героями стали інші кінематографісти-біженці, яких підтримує фонд: сомалійський лавреат кінофестивалю в Локарно Мо Хараве; іранський володар Золотого Ведмеда та Призу Журі Каннського кінофестивалю Мохаммад Расулоф; сирійський режисер Хасан Каттан; афганістанська режисерка Шахрбану Садат. На сайті бренду футболки коштують \$29.90. Виручені з продажів кошти спрямують до DFF для реалізації майбутніх проєктів. Станом на зараз з цієї серії продано понад 10 мільйонів футболок в усьому світі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/07/03/749168_imya_ukrayinskoyi_rezhiserki.html

У Кишиневі закrywся «русский дом», що просував російську пропаганду. – Марина Пилипенко

російський державний культурний центр «русский дом» у Кишиневі оголосив про припинення роботи. Частину функцій центру в подальшому виконуватиме відділ культури посольства росії у Молдові. Як повідомили у Центрі стратегічних комунікацій, «русский дом» не є звичайним культурним центром. Це офіційне представництво «росспівробітництва» – державної структури росії, яку кремль протягом багатьох років використовує як інструмент так званої «м'якої сили», поширення російської пропаганди та політичного впливу в інших країнах. Також зазначається, що співробітники таких установ нерідко мають дипломатичний імунітет, а діяльність «русских домов» неодноразово привертала увагу спецслужб різних держав через підозри у використанні їх як прикриття для розвідувальної та агентурної діяльності. «русский дом» працював у Кишиневі з 2009 року на підставі угоди, підписаної у москві 1998 року. У 2025 році молдовська влада схвалила його денонсацію, пояснивши це неодноразовими порушеннями повітряного простору країни російськими безпілотниками. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250987/2026-07-04-u-kyshynevi-zakryvsvya-russkyy-dom-shcho-prosuvav-rosiysku-propagandu/>

головний бібліограф відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm